

मस्य सप्तरात्रो वित्त्वसप्तरात्रः P. 6, 2, 97, Sch. वित्त्वाद् Nir. 1, 14. द्वे वित्त्वे काञ्चने शुभे HARIV. 7888. °पेशिका, °पेशी die getrocknete Schale der Bilva-Frucht RĀGĀN. im ÇKDr. Suçr. 1, 141, 9. 2, 38, 21. 436, 14. °दण्ड einen Stab von Bilva-Holz tragend, Beiw. Çiva's MBh. 14, 196. Blätter vom Bilva beim Çiva-Cultus angewendet WILSON, Sel. Works II, 217. Verz. d. Oxf. H. 74, a, 20. — 2) n. ein best. Gewicht, = 1 Pala ÇABDAM. im ÇKDr. Verz. d. Oxf. H. 307, b, 7. = 4 Aksha = 1/4 Kuḍava ÇĀRṆG. Sāṃh. 1, 1, 24. °मात्र Suçr. 2, 33, 10. 330, 14. 15. — 3) ein best. Gemüse Suçr. 1, 220, 9. — 4) f. घ्रा = कृद्रुपत्री (vgl. विल्ल) RĀGĀN. im ÇKDr. — Vgl. उरुवित्त्वा, कुरुवित्त्व, चिरवित्त्व, जलवित्त्व, वैत्त्व, वैत्त्वक.

वित्त्वक (von वित्त्व) 1) m. N. pr. eines Schlangendämons MBh. 1, 1557. — 2) N. pr. eines Wallfahrtsortes MBh. 13, 1700. Verz. d. Oxf. H. 39, b, 2. — Vgl. वैत्त्वक.

वित्त्वकौया (von वित्त्व) f. ein mit Bilva besetzter Platz gaṇa नडादि zu P. 4, 2, 91. P. 6, 4, 153. — Vgl. वैत्त्वक.

वित्त्वज (वि + ज) s. वैत्त्वज.

वित्त्वतेजस (वि + ते) m. N. pr. eines Schlangendämons MBh. 1, 2150.

वित्त्वनाथ (वि + नाथ) m. N. pr. eines Lehrers der Haṭhavidjā Verz. d. Oxf. H. 234, a, N. 1.

वित्त्वपत्त (वि + प) m. N. pr. eines Schlangendämons MBh. 3, 3630.

वित्त्वपत्रिका (wie eben) f. Name der Dākshājanī, unter dem sie in Bilvaka verehrt wurde, Verz. d. Oxf. H. 39, b, 2.

वित्त्वपाण्डर (वि + पा) m. N. pr. eines Schlangendämons MBh. 1, 1557.

वित्त्वमङ्गल (वि + म) m. N. pr. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. No. 230.

वित्त्ववन (वि + वन) n. ein Bilva-Wald: °माकृत्स्य MACK. Coll. I, 84. — Vgl. वैत्त्ववन.

वित्त्वाम्नक (वित्त्व + घ्रा) N. pr. einer Oertlichkeit: °माकृत्स्य Verz. d. Oxf. H. 63, b, 42.

वित्त्वेश्वर (वि + ई) N. eines Liṅga Verz. d. Oxf. H. 64, b, 8. °माकृत्स्य 84, a, 39. — Vgl. विल्लेश्वर.

वित्त्वोदकेश्वर (वि + उदक + ई) N. pr. eines Heilighums des Çiva HARIV. 7601. 7617.

वित्त्वा m. N. pr. eines Mannes Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 33, 7. eines Dichters Journ. asiat. 1848, XI, 469. fgg. विल्लुणा Verz. d. Oxf. H. 124, b, 45. 209, a, 15. No. 243.

विष्, वैशति = पिस् Duṭṭap. 17, 71.

विश, विष und die damit zusammengesetzten Wörter s. u. विस.

विष्कला f. Bez. einer Gebärenden AV. 1, 11, 3. Vielleicht mit वष्कय und वष्कृ zu vergleichen. Nach RĀGĀN. im ÇKDr. ist विष्कल m. Hauschwein (ग्राम्यप्रकार), welches wegen seiner Fruchtbarkeit den Namen वक्षपत्य u. s. w. führt. Vgl. übrigens auch विल्लसू.

विस्, विस्पति gehen, sich bewegen (गतिकर्मन्) NAIGH. 2, 11. spalten oder wachsen Nir. 2, 24. antreiben (प्रेरणे) Duṭṭap. 26, 108. werfen Vor.

विस् n. SIDDH. K. 249, b, 7. Wurzelschoss, Untergrundstengel des Lotus. Die jungen Wurzelschosse des Nelumbium und einiger Nymphaeen

(namentlich N. edulis) so wie die im Boden befindlichen Theile des Stengels werden mit Vorliebe gegessen (Roxb.), und scheinen schon in frühester Zeit als Leckerbissen gegolten zu haben. AK. 1, 2, 3, 41. TRIK. 1, 2, 37. H. 1163. HALĀJ. 3, 60. विसानि स्तेनो अथ सो वृक्षार AIT. BR. 3, 30. AV. 4, 34, 5. नाम्प लेत्रे पुष्करिणी नाण्डिके जायते विसम् 5, 17, 6. विसं विसम् gaṇa सवनादि zu P. 8, 3, 110. MBh. 13, 4475. 4479. fg. केचिद्विसान्यखनन् 4554. Suçr. 1, 225, 13. VIKR. 94. KUMĀRAS. 3, 37 (विश). Spr. 1934, v. 1. 3866. RĀGĀ-TAR. 1, 373. विहितविशदविशकिशलयवलयया (v. 1. विष) Gīt. 6, 4. कृत्वाद्भूमिदं विसाभरणम् ÇĀK. 74. घ्राणुक्ताविसभङ्ग-सुरभीणि (गात्राणि) 66. °मृणालम्, °मृणालानि MBh. 3, 13149. Suçr. 1, 80, 13. 223, 2. 326, 21. 2, 38, 17. व्यापुवत्पथितो देहं नाभितः प्रसृताः सिराः । प्रतानाः पद्मिनीकन्दद्विसादीनां यथा जलम् ॥ 1, 337, 14. 2, 310, 2. 309, 7. °किशलयच्छेदपायेवत् (रात्रहंस) MEGH. 11. °तत्तु MBh. 3, 438 (vgl. 12, 13213 am Ende). KUMĀRAS. 4, 29. Spr. 82. कुटिलविसलताखण्ड 2013. masc.: विसान्प्रबालान्यन्मानां भलयासामुः HARIV. 15443. am Ende eines adj. comp. f. घ्रा RĀGĀ-TAR. 3, 527. die ganze Lotuspflanze ist gemeint in der Stelle: न लिप्यते कर्मफलैर्निष्ठैः पत्रं विसस्येव जलेन सिक्तम् MBh. 12, 7974. विश RĀJAM. zu AK., विष MUK. zu AK. ÇKDr.

विसकण्ठिका (von विस + कण्ठ) f. eine Kranichart AK. 2, 5, 25. H. 1319. HALĀJ. 2, 95.

विसकण्ठिन् (wie eben) m. desgl. RĀGĀN. im ÇKDr. (विश).

विसकुसुम (विस + कु) n. Lotusblüthe RĀGĀN. im ÇKDr.

विसखा (विस + 2. खा) m. Wurzelschoss-Gräber P. 3, 2, 67, Sch. Vor. 26, 66. 67 (विषखा). RV. 6, 61, 2. Nir. 2, 24.

विसखादिका (विस + खा von खाद्) f. das (um die Wette) Essen von Wurzelschossen, N. eines Spiels Verz. d. Oxf. H. 217, b, 5 v. u.

विसग्रन्थि (विस + ग्र) m. 1) Knoten am Stengel des Lotus MBh. 12, 13213 (vgl. 3, 438). zum Klären von Wasser gebraucht Suçr. 1, 171, 18. — 2) eine best. Augenkrankheit WISE 301. Suçr. 2, 333, 10.

विसज (विस + ज) n. Lotusblüthe ÇKDr. WILSON.

विसनाभि (विस + ना) n. Nelumbium speciosum (पद्मिनी) TRIK. 1, 2, 36.

विसनासिका (विस + ना) f. eine Kranichart ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.

विसप्रसून् (विस + प्र) n. Lotusblüthe AK. 1, 2, 3, 40. H. 1161. HALĀJ. 3, 57. ÇĪC. 3, 28.

विसल (von विस?) n. = विसल ein junger Schoss TRIK. 2, 4, 4.

विस्वत् (von विस) adj. reich an Wurzelschossen des Lotus; °वती subst. ein solcher Platz gaṇa मधादि zu P. 4, 2, 86. ÇĀT. BR. 11, 3, 1. 4.

विसवर्त्मन् (विस + व) n. eine best. Krankheit des Augentrieds WISE 298. Suçr. 2, 306, 7. प्रूनं यद्वर्त्म बह्वभिः सूत्रैश्चिकित्तेः समन्वितम् । विसम-तर्जल इव विसवर्त्मेति तन्मतम् ॥ 310, 2. 320, 9.

विसाकर (विस + घ्रा) m. eine Art Euphorbia (भद्रचूड) ÇABDĀK. im ÇKDr. (विशाकर); विशाकार WILSON in der 2ten Aufl.; विशायक ÇKDr. unter लङ्कास्यायिन्.

विसिनी (von विसिन् und dieses von विस) f. Nelumbium speciosum (die ganze Pflanze) gaṇa पुष्करादि zu P. 5, 2, 135. AK. 1, 2, 3, 38. HALĀJ. 3, 60. Spr. 197. = मृणाल RĀGĀN. im ÇKDr.

विर्मिल adj. von विस gaṇa काशादि zu P. 4, 2, 80.

विल्लुणा s. वित्त्वा.